

NYHETER

Send færre e-poster, strøm mindre musikk

• To enkle måter å redde litt av kloden på

Alle som ønsker seg et argument mot å svare på kjedelig e-post, har nå fått et tungt et: miljøet. Dessverre gjør også strømming av musikk samme skade.

■ GERD ELIN STAVA SANDVE

«Det ligger i skya», sier vi, og assosiasjonene går til noe rent og friskt og luftig, til hvite bomullslignende dotter mot blå himmel.

Men den «skya» du og jeg og alle lagrer bilder, musikk, dokumenter og all verdens filer i, er jo ingen sky, sånn egentlig. Dataene svever ikke rundt i lufta. Skylagring betyr at dataene ligger lagret på servere ett eller annet sted i verden. Og disse serverne, de bruker strøm. Ofte ganske mye strøm.

I noen land, som Norge, har vi vannkraft, det vil si strøm fra en kilde som slipper ut lite klimafarlige gasser. I veldig mange andre land bruker man fossilt brennstoff som olje eller kull for å lage strøm. Det forurenser. Mye.

Unødvendige e-postutslipp tilsvarende 3334 biler

Og det er der e-posten kommer inn i bildet. Og musikkstrømmingen.

Ifølge det britiske selskapet Ovo, som sier at det jobber mot et nullutslippssamfunn, sender britene hele 64 millioner unødvendige e-poster daglig. Altså 64.000.000 e-poster. Hver eneste dag.

Dersom hver voksne brite sendte bare én færre «Topp, takk!»-e-post hver dag, skriver Ovo, så ville utslippene sunket med 16.433 tonn klimagasser årlig.

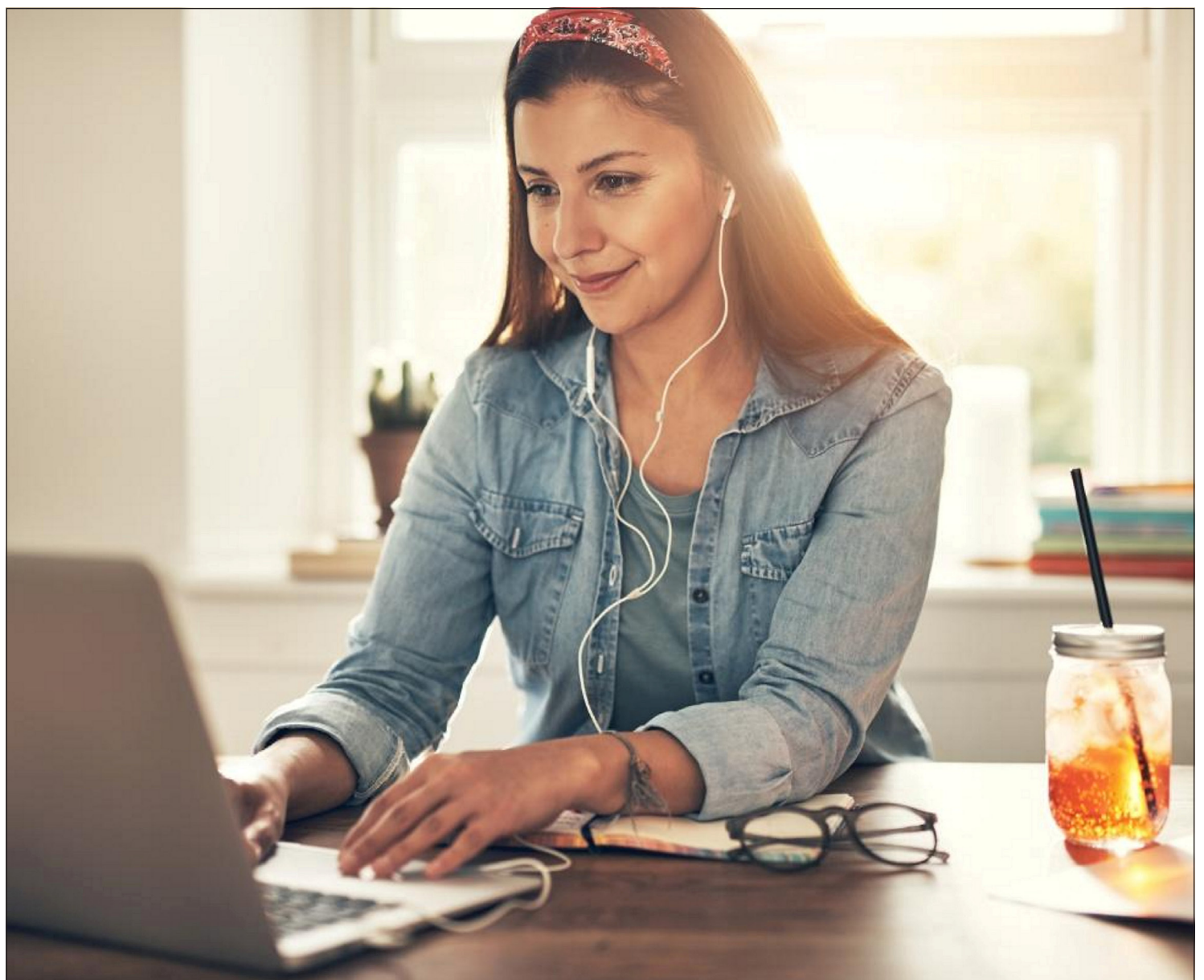
Det tilsvarer, stadig ifølge Ovo, det samme som 81.152 flyturer mellom London og Madrid 1250 kilometer unna. Eller det samlede klimagassutslippet til 3.334 dieslbiler et helt år.

Med andre ord: mye.

Skjulte klimakostnader

Og da er kun e-post sendt fra Storbritannia regnet med, ikke Norge og resten av verden.

Her hjemme har Kyle Devine, som er førsteamanuensis ved Institutt for musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo (UiO),

E-posting og musikkstrømming fører til store klimagassutslipp.

Foto: Istock

samarbeidet med Matt Brennan fra Universitetet i Glasgow om forskningsprosjektet «Musikkens kostnad», som UiO skriver om på sine nettsider.

De to forskerne har kommet fram til at musikkindustrien står for større klimautslipp i dag enn den gjorde i 1977, 1988 og 2000.

– Jeg er litt overrasket. Den skjulte klimakostnaden ved musikklytting er enorm, sier Devine i UiOs nettartikkel.

Strømming verre enn plater

Man kunne kanskje tro at den var større før, da man brukte plast og andre materialer til å trykke opp og pakke inn CDer, kassetter eller LPer. Men slik er det altså ikke, forklarer forskerne. Grunnen er, her som med e-post, at musikken vi strømmer ligget lagret et sted. Dette stedet, alias skya, er altså egentlig store harddisker som kjører på maks strøm døgnet

rundt alle dager i året. Dessuten drar mobiler og andre spille-tinger strøm for å laste ned musikken.

Ifølge forskerne ved UiO og Glasgow var utslippet av klimagasser (CO₂-ekvivalenter) forårsaket av innspilt musikk 140 millioner kilo, altså 140.000 tonn. I 2016 var utslippene estimert til et sted mellom 200 og 350 millioner kilogram, altså 200-350.000 tonn.

Kutt ut «Topp, tusen takk»

Kyle Devine er førsteamanuensis i musikkvitenskap ved UiO. Han vil ikke at folk skal slutte å nyte musikk. Men vi kan tenke over hvordan vi bruker den, påpeker han.

Kanskje er det ikke nødvendig å kaste CD-samlingen helt ennå? Kanskje er det helt ok å ønske seg vinyl til jul i år igjen? Trenger Spotify gå konstant i rom du kun går inn og ut av

uten egentlig å lytte etter?

Unødvendig e-post er det enda enklere å gjøre noe med. Selv om man kanskje framstår som hakket mindre høflig.

Ovo har nemlig satt seg ned og laget en liste over de topp ti vanligste unødvendige e-postene vi sender hverandre. Den burde være gjenkjennelig for alle arbeidstakere som bruker datamaskin i jobben, kanskje også privat.

Topp ti:

- 1) Tusen takk!
- 2) Takk!
- 3) God helg!
- 4) Mottatt!
- 5) Setter pris på det (engelsk «appreciated», på norsk ville vi nok heller bare sagt «takker» også her)
- 6) Ha en fin kveld!
- 7) Fikk du/så du dette/denne?
- 8) Supert!/Topp! (engelsk «cheers»)
- 9) Du også!
- 10) LOL

I et intervju med The Guardian, sier Mike Berners-Lee, som hjalp Ovo med studien, at e-postenes klimaavtrykk kommer både av skylagring, som forklart over, og av at datamaskiner bruker strøm idet du skriver på tastaturet.

Berners-Lee er professor ved miljøsenenteret ved Lancaster universitet, og forfatteren av boka «How Bad are Bananas: The Carbon Footprint of Everything».

Han er dessuten broren til Tim Berners-Lee, som var med å finne opp internett, og som nylig skrev en kommentar i The New York Times der han fortalte om hvor skuffa han er over alt det dumme folk bruker nettet til. Han hadde tenkt det kun skulle brukes til bra ting, som Wikipedia og deling av open source programvare.

I stedet driver vi altså og sender «LOL» til hverandre...

gerd.elin.sandve@dagsavisen.no